

Entrevista Paolo Giordano Escriptor

RUTH MARIGOT

“L'amor reclama molt d'esforç”

Text: Ignasi Aragay

Paolo Giordano (Torí, 1982) és l'autor més jove que mai hagi rebut el premi Strega i l'ha aconseguit per la seva primera novel·la, *La solitud dels nombres primers* (Edicions 62 en català i Salamandra en castellà), la història de dos joves amb problemes que es troben. Té un milió d'exemplars venuts a Itàlia, on aviat es començarà a rodar la pel·lícula. El llibre s'ha traduït o s'està traduint a 35 idiomes. El vertigen d'aquestes xifres sembla no haver afectat l'autor, que no renuncia a assolir el doctorat en física!, però que també vol continuar escrivint. El llibre el va fer en nou mesos a temps parcial (tenia molta feina en la seva recerca universitària) i encara no s'explica per què ha tingut tant d'èxit. Segurament la culpa és de molts lectors solitaris.

Em sembla que és legítim pensar que els seus protagonistes, i potser vostè, senten una atracció fatal per la solitud.

Per mi, en efecte, és una cosa doble. Verdaderament, d'una banda la cerco, hi trafico, en tinc necessitat. Però per

l'altra, puc patir-ne moltíssim. I depèn de coses ben petites. Per exemple, a vegades, menjant sol al restaurant, només que em portin un plat que no era exactament el que esperava, de ser una experiència meravellosa es converteix en un patiment. Diria que hi tinc una relació ambivalent.

Solitud a part, al llibre es veu com els dos protagonistes, i no només ells, fugen d'aquelles persones que estimen.

Perquè, fins i tot si hi ha atracció, si estàs enamorat d'algú, no és veritat que tots els gestos siguin fàcils, siguin obvis. Especialment per a algunes persones, aconseguir abandonar-se a l'altre és realment la cosa més difícil, reclama molt d'esforç. Sovint es pensa que l'amor ve de manera natural, però en realitat reclama molt d'esforç. Al llibre sempre hi ha aquell moment en què ell, Mattia, ha de besar Alice. Aparentment és una cosa fàcil, però li costa molt, no li surt. Sempre té aquell moment de dubte, de fre, de pensar-hi.

En els personatges hi ha molta por. No se sap què és més fort, si les ganes de viure o la por a viure.

Sí, són dèbils, tenen por, però alhora són molt tossuts, tot i que també una mica ganduls. Per això jo no els justifico fins al fons. Fins a un cert punt tot

plegat és una qüestió de coratge, de maduració.

No pot ser que Mattia i Alice siguin massa lúcids de la seva singularitat tràgica? Estan massa lligats al que els va passar?

Potser sí. Quan un és convenç de ser verdaderament massa especial respecte dels altres, aquest convenciment es converteix en una presó per a ell mateix. Es pot ser molt lúcid i al mateix temps ser incomunicable, inabastable.

Resulta sorprenent la relació dels dos protagonistes amb els seus pares. Hi ha una forta incomunicació. Manca d'amor?

D'amor n'hi ha sempre. Però en realitat l'amor entre pares i fills no és obvi, no ho supera tot. Si ho mires de manera sincera, és així. Especialment en certs moments un pot arribar a detestar-se, a no voler veure's. I a la novel·la, com que les situacions són bastant extremes, crec que són versemblants les actituds que s'hi descriuen.

Hi ha en el seu món, en el nostre món occidental, benestant, una certa minusvalidesa sentimental?

D'alguna manera sempre ha existit. El que passa és que avui ens n'adonem més perquè pretenem tenir moltes re-

lacions, segur que moltes més de les que tenien els meus avis, per exemple. Ens hem fet molt exigents i això, per força, ens ha fet més inadaptats.

Hi ha molta pressió.

Sí, molta pressió per ser feliç.

Suposo que per vostè la infància és un territori important. El territori de la felicitat?

És pròpiament el moment clau de la meua vida, fins i tot la infància oblida. Penso que totes les coses importants passen allà, encara que les oblidem. Després un no fa més que repetir-se, que retrobar. I escriure és una manera per retrobar aquestes situacions, per tornar-hi.

Vostè, Paolo Giordano, va tenir una infància feliç?

Diguem que vaig tenir una infància sense traumes, però feliç pròpiament no. No hi crec gaire en la infància màgica i aquestes coses. Els nens també senten dolor, molt dolor, tot i que d'una manera diferent a la nostra. Jo vaig tenir una infància normal, en tot cas plena de núvols. La qüestió és que a la infància no pots escollir, no ets lliure de triar, i això ja és una font d'in-felicitat. Els grans trien per tu.

El món de *La solitud dels nombres primers* és el seu: un bon benestant, en una ciutat rica.

Bé, ara no tan rica. Hi ha la crisi! Però sí. És que jo, havent crescut en la classe mitjana, no seré capaç de parlar mai de res més. La mitja burgesia té molt a veure amb la família, la família contra tot... Per això és de l'únic que puc parlar.

I com s'explica l'èxit tan descomunal de la novel·la?

Encara no me l'explico. Encara m'ho pregunto. Probablement el llibre és molt accessible, molt veloç. Sempre em sorprèn quan algú em diu que l'ha llegit en dos dies, en una nit.

I, en canvi, curiosament, el lector coneix el que passarà des del principi, perquè l'important passa a l'inici. És una mica la crònica d'una solitud anunciada.

Suposo que, segurament, tots sentim una mica aquest tipus de sofriment, de solitud. I això deu fer atractiu el llibre.

Com porta l'èxit?

La vida m'ha canviat de manera radical en el sentit que ja no tinc més una rutina. Però no penso que m'hagi canviat profundament perquè he estat molt atent perquè no em passés, tenia molta por i per això m'he concentrat molt en mi mateix. He seguit escrivint, coses petites, però constantment.

S'imagina tota la vida escrivint?

A mi, només d'imaginar-me tota la vida, ja em ve l'angoixa!*